

**ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ДО НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В
КУРСІ «ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
У МИСТЕЦЬКІЙ ПЕДАГОГІЦІ»**

Дем'янюк Наталія Юріївна,
канд. пед. наук, доцент
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка
м. Полтава, Україна

Вступ. У сучасних умовах реформування системи освіти в Україні, реалізації настанов «Національної доктрини розвитку освіти України у XXI столітті», Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років, Концепції розвитку педагогічної освіти тощо актуалізують проблеми загальної музичної освіти, підвищення ефективності освітнього процесу, його забезпечення фахівцями нового покоління, здатними на високому професійному рівні здійснювати освітню діяльність, науково-дослідницьку роботу, орієнтуватися в науково-інформаційному просторі, творчо мислити, самостійно поповнювати свої знання.

Це стосується здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти, адже освітніми програмами їх підготовки передбачено обов'язкове виконання кваліфікаційних курсових і магістерських наукових досліджень.

Мета статті – розкрити особливості підготовки студентів до науково-дослідної діяльності в курсі «Основи наукових досліджень у мистецькій педагогіці»

Матеріали та методи. Стаття ґрунтується на матеріалах навчально-методичного забезпечення курсу «Основи наукових досліджень у мистецькій педагогіці». Використовувались системно-структурний аналіз, синтез, систематизація, узагальнення.

Результати та обговорення. У Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка майбутні вчителі музичного

мистецтва навчаються за освітньо-професійними програмами підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Вони проходять підготовку до виконання наукових досліджень в межах вибіркової навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у мистецькій педагогіці». Її мета – опанування методології, методів та логіки наукових досліджень; підготовка магістрантів до організації наукового мистецько-педагогічного дослідження та оформлення його результатів згідно з вимогами академічної доброчесності.

Змістовими компонентами курсу є: методологія як основа науково-педагогічного дослідження, предмет, функції методології, методологічний принцип наукового дослідження; коло наукових галузей, що складають методологічну базу педагогіки мистецтва (філософія, соціологія, естетика, культурологія, мистецтвознавство, педагогіка, психологія); основні підходи до пізнання педагогічних процесів, методологічні засади педагогіки мистецтва; сутність науково-педагогічного дослідження; науковий апарат дослідження (тема, мета, об'єкт, предмет, гіпотеза, завдання, методи дослідження); актуальність теми дослідження – стратегія науково-творчого пошуку, основні вимоги до неї; визначення ключових понять у кваліфікаційній роботі з мистецької освіти, термін як атрибут наукової мови, загальна і спеціальна термінологія; напрями досліджень (теоретичний, герменевтичний, перцептивний), поняття, категорії, логіка наукового дослідження; методи науково-педагогічного дослідження, їх класифікація та застосування в галузі мистецтва; інформаційне забезпечення наукових досліджень, етапи пошуку інформації, порядок і правила обробки, структурування та групування інформації, алгоритм критичного та тематичного аналізу першоджерел; академічна доброчесність та її нормативно-правове забезпечення; емпіричні методи та їх застосування в музично-педагогічному дослідженні, експеримент як основний метод дослідження, структура, різновиди, їх залежність від мети дослідження; педагогічна діагностика: сутність, функції, організація

проведення, сутність та методика розробки критеріального апарату дослідження; специфіка та особливості проведення експерименту в галузі мистецької освіти; вимоги до написання та оформлення кваліфікаційної роботи.

Основними формами навчальної роботи є лекційні та практичні заняття, під час яких застосовуються різноманітні методи навчання (словесні, наочні, практичні).

Серед методів оцінювання: поточне, модульне та підсумкове оцінювання досягнень студентів за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Засобами діагностики результатів навчання є усне опитування, експрес-опитування, перевірка виконання практичних завдань, перевірка самостійної роботи, тестування тощо.

У результаті вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень у мистецькій педагогіці» студент має: вміти характеризувати наукове дослідження як форму здійснення і розвитку науки, визначати сутність методології наукового пізнання, філософських, загальнонаукових і конкретнонаукових методів дослідження; володіти методологічним інструментарієм обґрунтування, організації, планування та проведення наукових досліджень у галузі мистецької педагогіки з урахуванням гуманістичних, демократичних ідей та етичних принципів; володіти практичними способами пошуку, аналізу та обробки наукової та професійної інформації; вибирати й застосовувати методи дослідження відповідно до його мети й завдань, розуміння суті педагогічних явищ і процесів; оформляти результати наукового мистецько-педагогічного дослідження в різних формах згідно з вимогами академічної доброчесності.

Серед завдань для самостійної роботи з курсу: опрацювання конспектів лекцій; опрацювання основної та додаткової літератури за темою; складання таблиць, визначення пріоритетного для себе напряму наукових досліджень, структури кваліфікаційної роботи.

Висновки. «Основи наукових досліджень у мистецькій педагогіці» в освітньо-професійній програмі «Середня освіта (Музичне мистецтво)» здобувачів першого рівня вищої освіти є вибіркоvim освітнім компонентом, проте є необхідним для визначення кола наукових інтересів та успішній підготовці студентів до подальшої науково-дослідницької роботи в галузі мистецької педагогіки.